

Expunere de motive

Prin Ordonanța Guvernului nr.105/1999, pentru modificarea și completarea Decretului-Lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, aprobată prin Legea nr.189/2000, s-au stabilit în cadrul art.1 categoriile de persoane care beneficiază de prevederile acestei ordonanțe, persoane care în perioada regimurilor instaurate cu începere de la 6 septembrie 1940 până în 6 martie 1945 au avut de suferit persecuții pe motive etnice sau au fost deportate în lagăre de muncă ori strămutate prin țară în perioada 30 decembrie 1947-27 aprilie 1962. Considerăm astfel necesare, completările la Decretul/Lege nr.118/1990, care se impun pentru recunoașterea drepturilor și persoanelor, precum și urmașii acestora care au avut de suferit de pe urma expulzărilor, refugierii sau deportării în perioadele amintite. Se ia în considerare HG nr.127/2002 care cuprinde Normele de aplicare a OG nr.105/1999. În art.2 din aceste Norme, se definește noțiunea de persoană strămutată "persoana care a fost mutată sau care a fost obligată să își schimbe domiciliul în altă localitate din motive etnice".

Prezentul proiect de lege se aplică și persoanelor strămutate, deportate sau expulzate în primele decenii ale regimului comunist, care au avut de suferit din punct de vedere juridic și moral – de exemplu: deportarea maselor întregi de țărani înstăriți din Banat în Bărăgan sau din diferite colțuri ale țării în zone puternic cooperativizate și ușor controlate de regimul totalitar sau persoane înstărite din punct de vedere funciar care au avut de suferit până la 27 aprilie 1962, dată în care s-a încheiat colectivizarea forțată a terenurilor arabile din România.

De asemenea, conform unui memoriu adresat de către Asociația Foștilor Refugiați, Strămutați și Expulzați din Ardealul de Nord (ocupat de horthyști între 1941-1945) privind acordarea privilegiilor Decretului-Lege nr.118/1990 și copiilor născuți în perioada de refugiere, strămutare sau exil, **s-a dat răspunsul favorabil de către Ministerul Justiției, nr.91/07/07/ 2002** prin care se cere includerea acestei categorii la art.1 lit.c) din Ordonanța Guvernului nr.105/1999, care modifică Decretul –Lege nr.118/1990 (**a se vedea Anexa 1**). Am considerat necesar, datorită reglementărilor în vigoare, inițierea unui proiect de lege care completează respectivul Decret, modificat prin ordonanță guvernamentală.

Am recurs la acest mijloc legislativ, ca urmare a spețelor judecătorești (**a se vedea Anexa 2**) privind numeroasele situații în care persoane născute în familii din categoria celor care au fost persecutate din motive etnice, refugiate, expulzate sau strămutate în altă localitate decât cea de domiciliu, la care face referire art.2 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr.105/1999 aprobată prin Legea nr.189/2000, au solicitat Caselor Județene de Pensii recunoașterea drepturilor lor, întrucât aveau ca dată a nașterii perioadele menționate, adică **6 septembrie**

1940 - 6 martie 1946, iar familiile în care s-au născut fac parte din categoria celor de mai sus. Cu toate acestea, Casele Județene de Pensii, prin comisiile pentru aplicarea Legii nr.189/2000, au emis decizii prin care au respins astfel de cereri.

Din examinarea soluțiilor judecătorești pronunțate în mod definitiv la nivel național, s-a constatat că aceste cereri au fost admise în sensul solicitat de către reclamantii, beneficiari ai **Legii nr. 189/2000 care aprobă Ordonanța Guvernului nr.105/1999 de modificare și completare a Decretului-Lege nr.118/1990.**

În acest sens s-a întocmit proiectul de lege de mai sus, care preia o inițiativă mai veche, dar de data această mai argumentată prin doveziile juridice anexate. Astfel, având ca bază cele prezentate supunem spre aprobare Parlamentului României, inițiativa legislativă *pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118/1990 republicat privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri.*

Inițiatori:

Senator PNL de Hunedoara

Viorel Arion

Senator PNL de Constanța

Puiu Hașotti

ROMÂNIA

MINISTERUL JUSTIȚIEI

DIRECȚIA ELABORAREA ACTELOR NORMATIVE, STUDII ȘI DOCUMENTARE

Nr.1034/DS/G/2002

11.06.2002

A.R.D.E.A.N.

Intrare Nr. 91

ZIUA 07 luna 07 anul 2002

Domnului Mirceu POPA,

*Președintele Asociației Foștilor Refugiați, Strămutați
și Expulzați din Ardealul de Nord*

Stimate domnule președinte,

Urmare memoriului dumneavoastră adresat Ministerului Justiției, prin care sesizați unele probleme în legătură cu categoriile de persoane ce pot fi considerate persoane refugiate și expulzate în sensul prevederilor Ordonanței Guvernului nr.105/1999, aprobată cu modificări prin Legea nr.189/2001, vă comunicăm următoarele:

Potrivit art.1 lit.c) din Ordonanța Guvernului nr.105/1999, beneficiază de prevederile acesteia persoana, cetățean român, care în perioada regimurilor instaurate cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 a fost strămutată în altă localitate decât cea de domiciliu.

Art.2 din Normele pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr.105/1999, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.127/2002 definește noțiunea de persoană strămutată în altă localitate, precizând că prin aceasta se înțelege persoana care a fost mutată sau care a fost obligată să își schimbe domiciliul în altă localitate din motive etnice.

În ceea ce privește problema dacă din această categorie fac parte și persoanele care s-au născut în timpul călătoriei spre localitățile de refugiu sau pe durata refugiului părinților, considerăm că este firesc ca și aceste persoane să fi incluse în categoria prevăzută la art.1 lit.c) din Ordonanța Guvernului nr.105/1999.

Accastă concluzie se desprinde din întreaga reglementare conținută în ordonanța în discuție și este în spiritul acestei ordonanțe. Mai mult, considerăm că acordarea drepturilor prevăzute în ordonanță și pentru aceste persoane este echitabilă dacă avem în vedere condițiile vitrege în care acestea s-au născut (în timpul călătoriei sau pe durata refugiului).

De altfel Ministerul Justiției a transmis acest punct de vedere și Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.

Cu deosebită considerație

Adina VLĂȘCEANU,

A. Vlășceanu
Director

ROMANIA
CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV

DECIZIA nr.2622

Dosar nr.1002/2003

Sedința publică de la 16 septembrie 2003

Președinte: Maria Anghelescu - judecător
Ștefan Mateescu - judecător
Voica Bărbuleșcu - judecător
Magistrat asistent șef - Eva Ioniță

S-a luat în examinare recursul declarat de Casa Județeană de Pensii Timiș împotriva sentinței civile nr.16 din 28 ianuarie 2003 a Curții de Apel Timișoara - Secția comercială și de contencios administrativ.

La apelul nominal au lipsit atât recurenta-pârâtă Casa Județeană de Pensii Timiș, cât și intimata-reclamantă Herzog Georgeta Rodica. Procedura completă.

S-a referit că recurenta-pârâtă a solicitat, în scris, soluționarea cauzei în lipsă, potrivit prevederilor art.242 alin.2 din Codul de procedură civilă.

Constatănd cauza în stare de judecată, Curtea a rămas în pronunțare.

CURTEA

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Casa Județeană de Pensii Timiș, prin reprezentanții săi legali, a declarat recurs împotriva sentinței civile nr.16 a Curții de Apel Timișoara, pronunțată în ședința publică de 28 ianuarie 2003 privind pe intimata Herzog Georgeta Rodica.

În motivarea recursului s-a arătat că prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel Timișoara, reclamanta-intimată Herzog Georgeta Rodica a chemat în judecată Casa Județeană de Pensii Timiș pentru ca prin sentința ce se va pronunța, să se dispună anularea Hotărârii nr.3811 din 5 decembrie 2002 și obligarea instituției să emită o nouă hotărâre

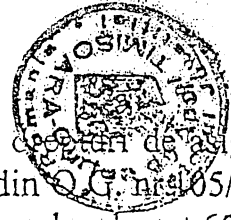
prin care să i se recunoască calitatea de beneficiară a drepturilor conferite de Legea nr.189/2000.

Instanța sesizată a admis acțiunea prin sentința civilă nr.16 din 28 ianuarie 2003, pe care o consideră netemeinică și nelegală, deoarece dă o eronată interpretare a probatoriului cauzei, cât și a legislației privitoare la acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive etnice, cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945.

În raport cu cele arătate, se învederează instanței că, urmare a examinării actelor depuse la dosarul administrativ, înregistrat pe numele reclamantei-intimate, Comisia pentru aplicarea Legii nr.189/2000 din cadrul Casei Județene de Pensii Timiș a constatat că, în conformitate cu dispozițiile art.2 din Normele pentru aplicarea prevederilor O.G. nr.105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, conform cărora: „prin persoană care a fost strămutată în altă localitate, în sensul O.G. nr.105/1999, aprobată și modificată prin Legea nr.189/2000, cu modificările ulterioare, se înțelege persoana care a fost mutată sau care a fost obligată să își schimbe domiciliul în altă localitate din motive etnice. În această categorie se includ și persoanele care au fost expulzate, s-au refugiat, precum și cele care au făcut obiectul unui schimb de populație ca urmare a unui tratat bilateral”. Or, intimata nu dovedește calitatea de persoană strămutată în altă localitate decât cea de domiciliu, nefiind îndrituită să beneficieze de prevederile art.1 al acestui act normativ, întrucât este născută la data de 29.01.1943 în Comănița, județul Olt, iar părinții reclamantei au fost strămuțați din localitatea Cristotel, județul Sălaj, în luna septembrie 1940, conform carnetului de muncă seria AB nr. 259947, al mamei Deac Elena.

Comisia pentru aplicarea Legii nr.189/2000, în mod corect a reținut că reclamanta-intimată nu îndeplinește condițiile prevăzute de art.1 lit.c din Legea nr.189/2000 și art.2 din H.G. nr.127/2002, întrucât în luna septembrie 1940, când s-au strămutat părinții săi, petenta nici nu era concepută, astfel că nu se poate prezuma că beneficiază de același statut ca și părinții săi, născându-se la un interval de 28 luni de la strămutare.

De asemenea, s-a solicitat să se observe că, prin emiterea Hotărârii nr.3811 din 5 decembrie 2002 Casa Județeană de Pensii Timiș, a ținut seama de Precizările nr.3233 din 12 septembrie 2002 emise de Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale

- Direcția îndrumare și coordonare pensii și alte drepturi de asigurări sociale, potrivit cărora, de prevederile art.1 lit.c din O.G. nr.105/1999, aprobată prin Legea nr.189/2000, coroborate cu cele ale art.654 din Codul civil, beneficiază și copiii născuți în timpul călătoriei spre localitatea de refugiu sau concepuți înainte sau în timpul strămutării și născuți după strămutarea părinților în acea localitate, coroborate cu Precizările nr.3423 din 26 septembrie 2002 emise de Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale - Direcția îndrumare și coordonare pensii și alte drepturi de asigurări sociale, care, menționează că prin sintagma „concepuți înainte sau în timpul strămutării și născuți după strămutarea părinților” se referă doar la copiii care s-au născut la un interval de maxim 300 de zile de la data la care începe perioada de strămutare a părinților, conform Codului Familiei care stipulează că perioada concepției este cuprinsă între a 180-a zi și a 300-a zi dinaintea nașterii copilului.

În concluzie, apreciază că reclamanta-intimată ar fi putut beneficia de drepturile conferite de Legea nr.189/2000, doar în cazul în care s-ar fi născut în intervalul de 300 zile de la data refugiului părinților săi.

În drept, s-a invocat prevederile art.304 pct.9 Cod procedură civilă, pe dispozițiile Legii nr.189/2000 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr.105/1999 pentru modificarea și completarea Decretului-Lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice.

Față de considerentele expuse, s-a cerut admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și respingerea acțiunii reclamantei.

Recursul este nefondat.

Pentru solicitarea modificării sentinței pronunțate de prima instanță, recurenta aduce ca argumente o serie de precizări emise de Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, ce adaugă la lege și sunt de natură a anihila în mod nejustificat, dreptul reclamantei, născută, indubitabil, la 29 ianuarie 1943 în localitatea Comănița, județul Olt, din părinții Deac Valeriu și Deac Elena, refugiați din Ardealul de Nord, în urma Dictatului de la Viena, drept consfințit prin Decretul-Lege nr.118/1990.

Cum, prin acte cu putere juridică inferioară nu se poate adăuga la lege și nu se pot anihila drepturi dobândite legitim, prin prevederile unei legi, Curtea va trebui să constate că reclamanta, născută în timpul

refugiului părinților săi, a dobândit, încă de la naștere, statutul de refugiat, ca și părinții săi, încât, trebuie să beneficieze de actele reparatorii ale statului român, stabilite prin Legea nr.189/2000, așa cum, corect s-a stabilit prin sentință.

În raport cu cele arătate, urmează a se observa că recursul de față apare ca nefondat și va trebui respins ca atare.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

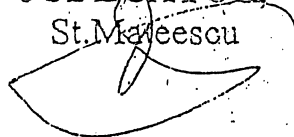
Respinge recursul declarat de Casa Județeană de Pensii Timiș împotriva sentinței civile nr.16 din 28 ianuarie 2003 a Curții de Apel Timișoara - Secția comercială și de contencios administrativ, ca nefondat.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 16 septembrie 2003.

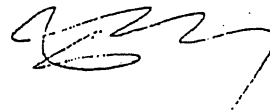
JUDECATOR,
M. Anghelescu

JUDECATOR,
St. Mateescu

JUDECATOR,
V. Bărbulescu

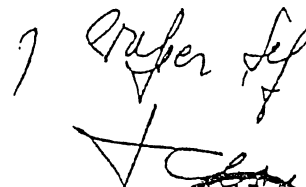

MAGISTRAT ASISTENT ȘEF

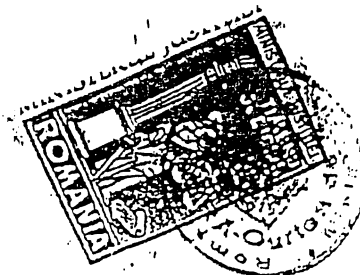
E. Ionită

17.10.2003

Pentru conformitate cu
originalul

1 Greber Șef

Red. St.M.
dact.T.E.
6 ex.

FISA FINANCIARA

referitoare la aplicarea prevederilor proiectului Legii privind modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice

Nr crt.	Nr.indicatori care fac obiectul prevederilor proiectului de lege	Influenta valorica lunară mld. lei/luna	Influenta financiara anuala mld. lei	Intervalul de timp	Indice de inflatie prognost	Necesar de fonduri estimat mld. lei
					%	
1	Pensii acordate potrivit Legii nr.189/2000	1,6	4,9	2004	0,0	4,9
		1,8	21,3	2005	108,0	21,3
		1,9	22,3	2006	105,0	22,3
		1,9	23,1	2007	103,5	23,1

*) Intrucat nu avem date referitoare la numarul persoanelor care au solicitat recunoasterea calitatii de stramutat in alta localitate, decat cea de domiciliu sau nascute intr-o astfel de familie calculul s-a efectuat la 1000 persoane

Indemnizatia medie platita in luna august 2004 (cf.statistica CNPAS) 1.577.914

Indemnizatia medie estimata pentru luna septembrie 2004 1.641.031

Necesar suplimentar de fonduri in anul 2004 (3 luni) 4,9